

Ládi Körkép

- Kéthavonta megjelenő helyi információs és kulturális lap -

XII. évfolyam 6. szám

2015. december

Csanádi Imre: Karácsony angyalai

„Üzenet a tájnak a tél,
közeleg a kegyes Karácsony.
Az utolsó megtűrt levél
első cicomája a fákon.
Fácánok, őzek, kósza nyulak
ámuldoznak avítt csodákon:

Békével töltözik a völgy,
csönd gyűlik földünkre, bársony, -
egyszer csak, egyszer, angyalok
szállnak alá zizegő szárnyon,
Fehér lesz, fehér lesz, mindenfehér; -
kivirágzik minden madárnyom.”

Áldott karácsonyt és boldog újévet!

IMPRESSZUM - LÁDI KÖRKÉP

Kiadja: Sajólad Község Önkormányzata Főszerkesztő: Vitéz Gábor Miklós

Szerkesztőségi tagok: Bernáth Zoltánné, Bugyinkóné Ronyecz Ágnes, Czaga László, Szabó Elekné, Szendrei Csilla.

Fotó: Garzó László Elérhetőség: ladikorkep.vitez@gmail.com

2016

Január

1. **P Fruzsina**
2. **Szo** Ábel
3. **V** Benjámin, Genovéva
4. H Leóna, Títusz
5. K Simon
6. Sze Boldizsár
7. Cs Attila, Ramóna
8. P Gyöngyvér
9. **Szo** Marcell
10. **V** Melánia
11. H Ágota
12. K Ernő
13. Sze Veronika
14. Cs Bódóg
15. P Lóránd, Lóránt
16. **Szo** Gusztáv
17. **V** Antal, Antónia
18. H Piroska
19. K Márió, Sára
20. Sze Fábíán, Sebestyén
21. Cs Ágnes
22. P Artúr, Vince
23. **Szo** Rajmund, Zelma
24. **V** Timót
25. H Pál
26. K Paula, Vanda
27. Sze Angelika
28. Cs Karola, Károly
29. P Adél
30. **Szo** Martina
31. **V** Gerda, Marcella

Február

1. H Ignác
2. K Áida, Karolina
3. Sze Balázs
4. Cs Csenge, Ráhel
5. P Ágota, Ingrid
6. **Szo** Dóra, Dorottya
7. **V** Rómeó, Tódor
8. H Aranka
9. K Abigél, Alex
10. Sze Elvira
11. Cs Bertold, Marietta
12. P Lídia, Livia
13. **Szo** Ella, Linda
14. **V** Bálint, Valentin
15. H Georgina, Kolos
16. K Julianna, Lilla
17. Sze Donát
18. Cs Bernadett
19. P Zsuzsanna
20. **Szo** Aladár, Álmos
21. **V** Eleonóra
22. H Gerzson
23. K Alfréd
24. Sze Elemér
25. Cs Mátyás
26. P Géza
27. **Szo** Edina
28. **V** Ákos, Bátor
29. H Antónia, Elemér

Március

1. K Albin
2. Sze Lujza
3. Cs Kornélia
4. P Kázmér
5. **Szo** Adorján, Adrián
6. **V** Inez, Leonóra
7. H Tamás
8. K Zoltán
9. Sze Fanni, Franciska
10. Cs Ildikó
11. P Szilárd
12. **Szo** Gergely
13. **V** Ajtony, Krisztián
14. H Matild
15. **K Kristóf**
16. Sze Henrietta
17. Cs Gertrúd, Patrik
18. P Ede, Sándor
19. **Szo** Bánk, József
20. **V** Klaudia
21. H Benedek
22. K Beáta, Izolda
23. Sze Emőke
24. Cs Gábor, Karina
25. P Irén, Írisz
26. **Szo** Emánuel
27. **V Hajnalka**
28. **H Gedeon, Johanna**
29. K Augusztá
30. Sze Zalán
31. Cs Árpád

Április

1. P Hugó
2. **Szo** Áron
3. **V** Buda, Richárd
4. H Izidor
5. K Vince
6. Sze Bíborka, Vilmos
7. Cs Herman
8. P Dénes
9. **Szo** Erhard
10. **V** Zsolt
11. H Leó, Szaniszló
12. K Gyula
13. Sze Ida
14. Cs Tibor
15. P Anasztázia, Tas
16. **Szo** Csongor
17. **V** Rudolf
18. H Andrea, Ilma
19. K Emma
20. Sze Tivadar
21. Cs Konrád
22. P Csilla, Noémi
23. **Szo** Béla
24. **V** György
25. H Márk
26. K Ervin
27. Sze Zita
28. Cs Valéria
29. P Péter
30. **Szo** Katalin, Kitty

Május

1. **V Fülöp, Jakab**
2. H Zsigmond
3. K Irma, Tímea
4. Sze Flórián, Mónika
5. Cs Adrián, Györgyi
6. P Frida, Ivett
7. **Szo** Gizella
8. **V** Mihály
9. H Gergely
10. K Ármin, Pálma
11. Sze Ferenc
12. Cs Pongrácz
13. P Imola, Servác
14. **Szo** Bonifác
15. **V Szonja, Zsófia**
16. **H Botond, Mózes**
17. K Paszkál
18. Sze Alexandra, Erik
19. Cs Ivó, Milán
20. P Bernát, Felícia
21. **Szo** Konstantin
22. **V** Júlia, Rita
23. H Dezső
24. K Eliza, Eszter
25. Sze Orbán
26. Cs Evelin, Fülöp
27. P Hella
28. **Szo** Csanád, Emil
29. **V** Magdolna
30. H Janka, Zsanett
31. K Angéla, Petronella

Június

1. Sze Tünde
2. Cs Anita, Kármén
3. P Klotild
4. **Szo** Bulcsú
5. **V** Fatime
6. H Cintia, Norbert
7. K Róbert
8. Sze Medárd
9. Cs Félix
10. P Gréta, Margit
11. **Szo** Barnabás
12. **V** Villő
13. H Anett, Antal
14. K Vazul
15. Sze Jolán, Vid
16. Cs Jusztin
17. P Alida, Laura
18. **Szo** Arnold, Levente
19. **V** Gyárfás
20. H Rafael
21. K Alajos, Leila
22. Sze Paulina
23. Cs Zoltán
24. P Iván
25. **Szo** Vilmos
26. **V** János, Pál
27. H László
28. K Irén, Levente
29. Sze Péter, Pál
30. Cs Pál

Július

1. P Annamária, Tihamé
2. **Szo** Ottó
3. **V** Kornél, Soma
4. H Ulrik
5. K Emese, Sarolta
6. Sze Csaba
7. Cs Apollónia
8. P Ellák
9. **Szo** Lukrécia
10. **V** Amália
11. H Lili, Nóra
12. K Dalma, Izabella
13. Sze Jenő
14. Cs Őrs, Stella
15. P Henrik, Roland
16. **Szo** Valter
17. **V** Elek, Endre
18. H Frigyes
19. K Emília
20. Sze Illés
21. Cs Dániel, Daniella
22. P Magdolna
23. **Szo** Lenke
24. **V** Kincső, Kinga
25. H Jakab, Kristóf
26. K Anikó, Anna
27. Sze Liliána, Olga
28. Cs Szabolcs
29. P Flóra, Márta
30. **Szo** Judit, Xénia
31. **V** Oszkár

Augusztus

1. H Boglárka
2. K Lehel
3. Sze Hermína
4. Cs Dominika, Domonkos
5. P Krisztina
6. **Szo** Berta, Bettina
7. **V** Ibolya
8. H László
9. K Emőd
10. Sze Lőrinc
11. Cs Tiborc, Zsuzsanna
12. P Klára
13. **Szo** Ipoly
14. **V** Marcell
15. H Mária
16. K Ábrahám
17. Sze Jácint
18. Cs Ilona
19. P Huba
20. **Szo István**
21. **V** Hajna, Sámuel
22. H Menyhért, Mirjam
23. K Bence
24. Sze Bertalan
25. Cs Lajos, Patrícia
26. P Izsó
27. **Szo** Gáspár
28. **V** Ágoston
29. H Beatrix, Erna
30. K Rózsa
31. Sze Bella, Erika

Szeptember

1. Cs Egon, Egyed
2. P Dorina, Rebeka
3. **Szo** Hilda
4. **V** Rozália
5. H Lőrinc, Viktor
6. K Zakariás
7. Sze Regina
8. Cs Adrienn, Mária
9. P Ádám
10. **Szo** Hunor, Nikolett
11. **V** Teodóra
12. H Mária
13. K Kornél
14. Sze Roxána, Szeréna
15. Cs Enikő, Melitta
16. P Edit
17. **Szo** Zsófia
18. **V** Diána
19. H Vilhelmina
20. K Friderika
21. Sze Máté, Mirella
22. Cs Móric
23. P Tekla
24. **Szo** Gellért, Mercédesz
25. **V** Eufrozina, Kende
26. H Jusztina, Pál
27. K Adalbert
28. Sze Vencel
29. Cs Mihály
30. P Jeromos

Október

1. **Szo** Malvin
2. **V** Petra
3. H Helga
4. K Ferenc
5. Sze Aurél
6. Cs Brúnó, Renáta
7. P Amália
8. **Szo** Koppány
9. **V** Dénes
10. H Gedeon
11. K Brigitta
12. Sze Miksa
13. Cs Ede, Kálmán
14. P Helén
15. **Szo** Teréz
16. **V** Gál
17. H Hedvig
18. K Lukács
19. Sze Nándor
20. Cs Vendel
21. P Orsolya
22. **Szo** Előd
23. **V Gyöngyi**
24. H Salamon
25. K Bianka, Blanka
26. Sze Dömötör
27. Cs Szabina
28. P Simon, Szimonetta
29. **Szo** Nárcisz
30. **V** Alfonz
31. H Farkas

November

1. **K Marianna**
2. Sze Achilles
3. Cs Győző
4. P Károly
5. **Szo** Imre
6. **V** Lénárd
7. H Rezső
8. K Zsombor
9. Sze Tivadar
10. Cs Réka
11. P Márton
12. **Szo** Jónás, Renátó
13. **V** Szilvia
14. H Aliz
15. K Albert, Lipót
16. Sze Ödön
17. Cs Gergő, Hortenzia
18. P Jenő
19. **Szo** Erzsébet
20. **V** Jolán
21. H Olivér
22. K Cecília
23. Sze Kelemen, Klementina
24. Cs Emma
25. P Katalin
26. **Szo** Virág
27. **V** Virgil
28. H Stefánia
29. K Taksony
30. Sze Andor, András

December

1. Cs Elza
2. P Melinda, Vivien
3. **Szo** Ferenc, Olívia
4. **V** Barbara, Borbála
5. H Vilma
6. K Miklós
7. Sze Ambrus
8. Cs Mária
9. P Natália
10. **Szo** Judit
11. **V** Árpád
12. H Gabriella
13. K Luca, Otília
14. Sze Szilárda
15. Cs Valér
16. P Aletta, Etelka
17. **Szo** Lázár, Olimpia
18. **V** Augusztá
19. H Viola
20. K Teofil
21. Sze Tamás
22. Cs Zénó
23. P Viktória
24. **Szo** Ádám, Éva
25. **V** Eugénia
26. **H István**
27. K János
28. Sze Kamilla
29. Cs Tamara, Tamás
30. P Dávid
31. **Szo Szilveszter**

AZ ÖNKORMÁNYZAT AKTUALITÁSAI

BESZÁMOLÓ A 2015-ÖS ÉVRŐL – TERVEK 2016-RA

Remélem, Sajólad lakossága is egyetért azzal a meggyőződéssel, hogy a 2015-ös év emlékezetes eseményekben bővelkedett. Új koszorúzási helyszínt avattunk fel, valamint köztéri szobrot emeltünk a Szent István téren, illetve napvilágot látott a „Barátokkal Sajóladon” című, helytörténeti kötet településünkéről - hogy csak a három legfontosabbat említsem a 2015-ös év eseményei közül.

A beruházások részben pályázati pénzekből, részben önerőből valósultak meg az alábbiak szerint:

- Sajólad közvilágításának korszerűsítése LED lámpatestek alkalmazásával (27,9 millió Ft)
- az önkormányzat és az óvoda épületének tetejére napelemes rendszer telepítése (14,65 millió Ft)
- az iskola, a közösségi ház és a karbantartó csoport épületeinek energetikai korszerűsítése (148,72 millió Ft)
- Szent István- szobor és Szent István tér kialakítása (1,1 millió Ft)
- kopjafa és koszorúzási helyszín kialakítása (250 000 Ft)
- önkormányzat – szolgálati gépjármű (Skoda Yeti, 6,97 millió Ft)
- Sajólad Népművészeti Egyesület – falubusz (12,664 millió Ft)
- polgármesteri hivatal – előtető beruházás és belső udvar (500 000 Ft)
- közösségi tér és terasz kialakítása a közösségi házban (800 000 Ft)
- tetőcsere a közösségi házon (1,95 millió Ft)
- digitális kijelző, ún. fényűjság felszerelése (500 000 Ft)
- szociális tűzifa – pályázat (3,715 millió Ft)

Hadd mondjak itt, ebben a formában is köszönetet *Tállai András* államtitkár úrnak, településünk országgyűlési képviselőjének minden idén kapott támogatásért. Kérem, hogy 2016-ban is küzdjön velünk további terveink megvalósulásáért!

Tisztában kell lennünk a ténnyel, hogy az önkormányzatok állami támogatottsága az elkövetkező években csökkeni fog, ezzel is arra ösztönözve a településeket, hogy önállóan vagy kevesebb állami támogatással is működni tudjanak. Ezért elsődleges feladatunk, hogy költségeinket a jövőben csökkentjük, emellett növeljük saját bevételeinket. Távolati tervként célszerűnek mutatkozik egy olyan saját vagy az állammal közös üzemeltetésű vállalkozás beindítása, ami helyi szinten teremt munkahelyeket és nyereséget is termel.

A jövőben is azon leszünk, hogy olyan fejlesztésekre pályázzunk, amik még szebbé és élhetőbbé teszik településünket, könnyebbé mindennapjainkat. Jelenleg is folynak és 2016 tavaszán is folytatódnak további beruházások előkészületei (főleg tervezési és felmérési munkák).

Fejlesztési célok/projektek:

- az önkormányzat intézményeinek gépészeti felújítása
- óvoda szigetelése, területének növelése, ehhez a szükséges ingatlanok megvásárlása
- az egészségház teljes felújítása (szigetelés, nyílászárók, gépészet, belső burkolat, megújuló energia)
- játszótér építése
- csapadékvíz-rendszer kiépítése a településen
- a Dózsa György és a Fráter György utcákon burkolt árkok építése
- egységes utcakép kialakítása
- rendezvényház építése (amelyben helyet kapna az idősek napközi otthona is)

A XXI. században élünk, haladunk a korrallal, ami a gyors információáramlásról is szól. A napokban elhelyeztünk a bolt parkolójában egy digitális kijelzőt, ún. fényűjságot, amit a lakosság tájékoztatására kívánunk használni, hírek olvashatók majd rajta a mindennapi eseményekről, aktuális felhívásokról.

Örömmel szolgál a bejelentés, hogy 2015-ban újra megalakult a sajóladai sportegyesület, amelynek vezetését *Galuska Imre* látja el. Így a 2016-os idénytől Sajólad újra bekapcsolódhat a labdarúgásba is.

Az is elégedettséggel tölt el, hogy a felszerelt 39 db kamera valóban megerősítette településünk biztonságát, segítségükkel a rendőrség több bűncselekményt sikeresen tárt fel, a felvételeket bizonyítékként tudták felhasználni. Közbiztonságunk tehát jó, és hogy az is maradjon, még nagyobb biztonságban érezhessük magunkat, 2016-tól újra működésbe lép Sajóladon a polgárőrség.

Emellett kérem a település minden lakóját, hogy viselje szívén ne csak a saját, hanem a közösség tulajdonának megóvását is.

Örömhír továbbá, hogy kulturális eseményeinket egyre többen látogatják. Sokat teszünk azért, hogy ezek színvonalát évről évre emeljük. Hadd biztassam azokat is, akik eddig nem vettek részt ezeken. Jöjjenek el legalább egyszer, hogy saját szemükkel - fülükkel győződhesenek meg arról, érdemes kilátogatni rendezvényeinkre! Bízom abban, hogy - részben ezen alkalmaknak is hála - Sajólad lakosai egyre összetartóbb közösséggé válnak.

Közösségi házunk is teljesen megújult, helyet biztosítva fiataloknak és időseknek egyaránt, közösségi teret kínálva baráti találkozóknak, osztálytalálkozóknak és egyéb kulturális eseményeknek is.

Hadd köszönjem meg jegyző asszonynak, a közintézmények vezetőinek, a képviselő-testületi tagoknak és az önkormányzat minden dolgozójának az együttműködést 2015-ben. Közös céljaink vannak, ezekért továbbra is közösen kell dolgoznunk.

Advent szent időszakát éljük, az év legszebb ünnepére készülünk. Szerencsés az az ember, aki nem tudja, mit jelent a nélkülözés. Lehetőségeinkhez mértén segítsünk hát a rászorulókon, elesetteken! Remélem, minél többen beadták kérelmüket a szociális tűzifa-pályázatra is, amit a 2015-ös évben mintegy 3,715 millió forint értékben nyertünk el. Adni jó érzés, de ne becsüljük alá egy mosoly, pár kedves szó jelentőségét sem. Teremtsünk harmóniát saját családjunkban és legyünk szeretettel szomszédjaink, ismerőseink felé is - lehetőség szerint ne csak karácsonykor.

Sajólad önkormányzat képviselő-testületének, minden dolgozójának, valamint a magam nevében is kívánok Önöknek Istentől megáldott, békés, boldog karácsonyt, és sikerekben, örömeiben gazdag 2016-os évet!

Pozbai Zoltán
polgármester

Karácsonyi köszöntő

Régen mindig imádtam a karácsonyokat. Amikor kisgyerek voltam. Nemcsak az ajándékok miatt – bár gyermekfejjel főként ez volt, amit felfogtam az egészből –, hanem a várakozással teli izgalomért, ami körüllegte az ünnepet.

December beköszöntével minden megváltozott. Lehullott a fehér hó, rövidültek a nappalok. Mindenki boldogan kezdte a visszaszámlálást, mely minden múlt nappal egyre közelebbinek mutatta a karácsonyt.

Mi, gyerekek, csapatokba verődve csatangoltunk az utcán, és találgattuk, vajon mi vár ránk a fa alatt.

Szenteste összegyűlt a család. Gyertya égett, csillagszóró szikrázott, szólt a Csendes Éj, és formás, színes dobozok vártak a kicsomagolásra. Mi, gyerekek, csak az aján-

dékokat bontogattuk, örültünk a játékoknak, a sok édességnek, de visszagondolva már akkor is sejtettük valahol legbelül: ez az ünnep a Szeretetről szól.

Aztán... valami lassan megváltozott. Akár-hogy gondolkodom, nem tudok rájönni, mikor jött el a pillanat, amikor az ünnepből szokás, a szokásból megszokás, az ajándékozás örömeiből az ajándékvásárlás kötelessége lett. Arra gyanakodtam, talán csak felnőtünk... de régen is voltak boldog felnőttek, és látom a mai gyerekeken: már ők sem a régiek.

Mindennapjainkban elég nagy a zűrzavar: év végi zárás, karácsonyi nagybevásárlás, takarítás, ajándékkészítés, családi programok torlódnak egymásra. Mégis, a hozzánk közelítő ünnep, karácsony csodája egyre nagyobb fényességgel világít ebben a sötétségben. Várjuk a megérkezését, csendességét még

talán akkor is, ha nincs kívül megosztanunk ezt a napot. Mi tehát a karácsony titka? Megmutassa a szeretet útját, hogy megváltsa életünket. A szeretet nem forradalmakkal és rendeletekkel, nem többségi szavazatokkal jön létre, hanem úgy, hogy rájövünk, szükségünk van egymásra. Ne gondoljunk rózsaszínű álmokra, hiszen az élet gondjait, úgy tűnik, nem spórolhatjuk meg! Gondoljunk gyermekeink örömeire a karácsonyfa alatt, gondoljunk azokra az idős emberekre, akiknek elintéztük bajos ügyeit, gondoljunk önmagunkra, amikor sikerült elrendezni egy-egy nézeteltérést! Ha egymást tápláljuk, kiegészítjük a másik hiányosságait, értelmet és örömet adunk egymás életének. Kívánom mindenkinek, hogy a szeretet és a vele járó békesség tegye széppé az ünnepeket! Kívánom, hogy a karácsonyi ünnepek – akár egyedül, akár szeretteik körében töltik – segítsék Önöket igazi kikapcsolódáshoz, testi, szellemi és lelki megújuláshoz, feltöltődéshez, felgyógyuláshoz, hogy az új esztendő új szívvel és újult erővel kezdhesük! Csak azok látják meg a világot a maga valóságában, akiknek a szemét tisztára mosták a könnyek. Úgy érzem, csak így tudjuk az otthon melegét valósággá, megélhetővé tenni, ami végigkíséri egész életünket és mindig megadja számunkra a megújulás lehetőségét.

Engedjék meg, hogy ezen gondolatokkal kívánjak minden sajóladai lakosnak Szeretetteljes, Áldott, Békés Karácsonyt és Eredményekben Gazdag, Boldog Új Esztendőt!

Tállai András
államtitkár, országgyűlési képviselő

SZOCIÁLIS CÉLÚ TŰZIFA TÁMOGATÁS

Az önkormányzat képviselő-testülete 2015. október 20-án tartott testületi ülésén megalkotta önkormányzati rendeletét a szociális célú tűzifa támogatásról. A támogatás forrása az erre a célra elnyert központi támogatás, valamint önkormányzati saját forrás, mivel a rendelkezésre álló támogatott tűzifának nem a teljes összegét finanszírozza az állam, továbbá a szállítási költség is az önkormányzat költségvetését terheli.

A szociális célú tűzifa támogatás azoknak a családoknak állapítható meg

- a) akiknek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200 %-át, egyedül élő esetén a mindenkori öregségi nyugdíj 300 %-át.
- b) vegyes fűtéssel rendelkeznek és a lakás téli fűtését ezzel biztosítják.

A szociális célú tűzifa támogatás mértéke lakóingatlanonként minimum 0,5 m³, valamint lakásonként csak egy család részesülhet támogatásban. A tűzifa támogatásban részesülő személy a tűzifát nem értékesítheti, nem adhatja át másnak, csak saját maga használhatja fel. Amennyiben a jogosult a részére biztosított tűzifát értékesíti, vagy utólag megállapításra kerül, hogy azt nem a jogosult igényelte és kapta, a következő évek során ugyanezen jogcímen való juttatás igénylésekor a támogatásból kizárható. A kapott támogatás felhasználását a helyszínen a polgármesteri hivatal ellenőrizheti.

A támogatást az erre a célra rendszeresített nyomtatványon lehet igényelni, melyhez csatolni kell a háztartás minden tagjára vonatkozó, a kérelem benyújtását megelőző havi jövedelemigazolásokat, a vegyes tüzelésre vonatkozó, 2015. júliustól vásárolt legalább 5 q tűzifa, vagy 5 q szén mennyiségről szóló számlát. A támogatás odaítéléséről az egészségügyi - szociális bizottság dönt.

BEADÁSI HATÁRIDŐ: 2015. DECEMBER 15. NAPJA

A szabályozás legfontosabb elemei a korábbi évekhez hasonlóak, Az igényléssel kapcsolatos részletes információk és igénylőlapok elérhetőek a helyi hirdetőtáblákon, az önkormányzat honlapján, valamint a polgármesteri hivatalban.

**Szabó Elekné
jegyző**

HELYI SZOCIÁLIS RENDELET MÓDOSÍTÁSA

Az önkormányzat képviselő-testülete 2015. október 20-án tartott testületi ülésén módosította a települési támogatásról és a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló önkormányzati rendeletét. A módosítás lényege, hogy a települési támogatásban – lakásfenntartási támogatásban – részesülő háztartások kötelesek gondoskodni lakókörnyezetük rendezettségéről az alábbiak szerint.

„(1) A lakásfenntartási támogatás megállapításának és folyósításának további feltétele, hogy a kérelem benyújtója, illetőleg az ellátás jogosultja, lakókörnyezetének rendezettségét biztosítsa, melynek keretében köteles:

- a) az általa életvitelszerűen lakott ingatlant tisztántartani, rendeltetésszerűen használni,
- b) a lakóházhoz tartozó udvart gondozni, tisztán tartani, folyamatosan gaz- és gyommentesíteni, az ott keletkező szemetet és lomot, építési törmelékét folyamatosan elszállíttatni,
- c) az ingatlan előtti járdát - annak hiányában az ingatlan mentén az úttest szélíig terjedő sávot, járdát tisztán tartani, szeméttől, gyomtól, télen a hótól, síkosságtól folyamatosan mentesíteni,
- d) gondoskodni az ingatlan rácsálóktól, kártevőktől való mentesítésről,
- e) az ingatlanhoz tartozó kerítés állagát megőrizni, megrongálódás esetén megjavítani oly módon, hogy azon keresztül kutya elkószálni ne tudjon.”

A feltételek meglétét, illetőleg betartását, az önkormányzati hivatal megbízottja, a kérelem elbírálása előtt a havi rendszerességgel folyósított és már megállapított támogatás esetében utólagosan szűrőpróbaszerűen ellenőrzi. Az ellenőrzésbe bevonható a mezőri szolgálat, a családgondozó, valamint az egészségügyi – szociális bizottság tagjai. A lakókörnyezet rendezettségének vizsgálata során hivatalos feljegyzés és fényképfelvétel készül, melyhez csatolható a kérelmező lakókörnyezet rendezettségére vonatkozó nyilatkozata, ha ezt kéri. A rendelet módosítása 2015. november 01. napjától hatályos. A rendelet teljes szövege elérhető az önkormányzati rendeleteket is tartalmazó Nemzeti Jogszabálytár hivatalos honlapján, melynek címe: **www.njt.hu**.

**Szabó Elekné
jegyző**

FELHÍVÁS AZ ILLEGÁLIS HULLADÉKLERAKÁS MEGSZÜNTETÉSE ELLEN

Folyamatos, visszatérő probléma a település közigazgatási területén az illegálisan elhelyezett, - elsősorban háztartási - hulladék.

Legutóbbi alkalommal a Kinizsi utca végén ártalmatlanított mintegy 4 köbméter szemetet az önkormányzat, valamint gondoskodott az elszállításról. Az illegális hulladék elszállítására fordított önkormányzati forrás számos hasznosabb célra lenne fordítható, így különösen fontos a lakossági összefogás a lerakók felszámolása, a lerakás megakadályozása tekintetében.

Az önkormányzat a mezőri szolgálat segítségével is próbálja megelőzni és visszatartani az illegális hulladék elhelyezését közterületeken, zöldterületeken. Továbbá ezzel összefüggésben a szociális rendelet legutóbbi módosításával az ingatlanokon esetlegesen elhelyezett kommunális hulladék elszaporodását szeretnénk visszaszorítani, megakadályozni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a lerakott hulladékot átvizsgálva a hulladék tulajdonosára egyértelmű bizonyítékok, támpontok találhatók, úgy eljárást kezdeményezünk a lehetséges elkövető(k) ellen.

Továbbá kérjük a lakosság segítségét abban, hogy az illegálisan hulladékot elhelyezők ellen közösen léphessük fel. Várjuk e-mailben (ph@sajolad.hu címre), levélben az illegális hulladéklerakók, hulladék-elhelyezés bejelentését, ha lehet, fényképpel, egyéb azonosításra alkalmas adattal.

Szabó Elekné
jegyző

TÖRTÉNELMÜNK NYOMÁBAN

„BARÁTOKKAL SAJÓLÁDON”- KÖNYVBEMUTATÓ A PÁLOS TELEPÜLÉSEN

November elején ünnepélyes programsorozat keretében mutatták be Farkas Ferenc és Vitéz Gábor Miklós Barátokkal Sajóladon Falutörténet 1387-2015 című könyvét.

A jeles eseményen Pozbai Zoltán polgármester, Dr. Rémiás Tibor szerkesztő, lektor és Csóka János, pálos tartományfőnök atya köszöntötte a bemutatót. A község oktatási intézményének aulájában családias interaktív előadássorozat keretében ismerhette meg a kötetet az olvasóközönség. A könyvbemutatót bizonyítást nyert, hogy a kiadvány kapocs a múlt, a jelen és a jövő között. A Barátokkal Sajóladon falutörténete méltó és örök emlék az utókor számára. Megfelelő alap és tanulság a jövő építéséhez, a szorgalmára és tenni akarására joggal büszke sajóladai polgár olyan műve, amiből az ősök szellemén keresztül erőt, bátorságot és kitartást meríthet.

A könyv lapjain 628 év múlt mutatkozik be, egykor élt - és ma is élő - sajóladai emberrel, megannyi eseménnyel. Láthatjuk Sajóladot, annak egykori és mai természeti környezetét, láthatjuk elődeinket, őseinket, azok mindennapjait, életét...” Hiszem, hogy a családi minta nagy erőt ad a jövőépítéshez. Ezzel a kötetel szeretnénk köszönetet mondani a település lakóinak azért, mert itt élnek, mert Sajóladot tekintik otthonuknak. Azt mondják, ahogy az ember idősebbé válik, egyre nagyobb szüksége lesz arra, hogy megélje helyét, tudatosítsa szerepét a világban, aminek az is része, milyen közösségbe, milyen társadalomba születünk. Remélem, hogy ez a könyv is fogódzó lesz ebben az útkeresésben...” - hangsúlyozta Pozbai Zoltán.

A könyvek dedikálása közben a szerzőpáros az érdeklődő kérdések záporában a résztvevők szeretetteljes hálájával is szembesült. A nagy érdeklődésre való tekintettel a szervezők már író-olvasótalálkozó megrendezését is fontolgatják...

Dedikálnak a szerzők

Csóka János, pálos tartományfőnök atya

Szendrei Csilla

VIHAROS TÖRTÉNELMÜNK II. - A VITÉZI REND

A magyar történelemben már Szent Istvántól kezdődően komoly hagyományai voltak a háborúkban részt vett és kitüntetett katonák földdel történő megjutalmazásának.

A vitézi rendet Magyarország kormányzója, Horthy Miklós alapította 1920. augusztus 10-én kelt rendeletével, amely a vitézi rend alapításának, a vitézi telek adományozásának feltételeiről rendelkezett. A rend kinyilvánított célja: Utódaikban is jutalmazni, s az ország hűségében megtartani mindazokat, akik a világháborúban és a forradalmak alatt egyéni vitézségük s nemzeti érzésükkel kitűntek, s melynek látható jeleként személyes vitézségért adományozott hadi kitüntetéssel rendelkeznek.

1920. augusztus 20-án a kormányzó felhívást intézett a magyar földbirtokosokhoz, hogy juttassanak ingyenesen földterületet a vitézi székeknek. A vitézi szék alakuló ülésére 1920. szeptember 25-én került sor, s két hónappal később megalkotásra kerültek a szervezet célkitűzései, felépítése, a felvétel kritériumai, a vitézek jogai-kötelezettségei. Szigorú szabályokat dolgoztak ki a felvétel rendjére, a vitézzé avatott és családtagjainak életvitelére, vallásosságára, társadalmi-közösségi megbecsülésére. A vitézi telek nem volt eladható, haszonbérbe adható.

Továbbá nem volt hitellel, vagy végrehajtással terhelhető.

A vitézi telek nagysága 7-100 holdig is terjedhetett, attól függően, hogy az igénylő lakóhelyén az rendelkezésre állt-e. (A vitézi szék vásárlás útján is szerzett földterületeket, amelyeket aztán a vitézeknek átadott). A vitézi telket és a vitézi címet a várományos azaz az elsőszülött fiú (fiúgyermek hiányában a leánygyermek férje) örökölte. Hősi halott árvája is folyamodhatott a vitézi címért és telekért.

A Kormányzó által 1929. május 26-án (a világháborút elvesztő országok közül elsőként) alapított Háborús Emlékérem iránti kérelmek feldolgozását, a jogosultság megállapítását, kiosztását is a vitézi szék végezte.

A vitézi rend főkapitányai:

1. vitéz Nagybianyi Horthy Miklós kormányzó 1927. februárig
2. vitéz Habsburg-Lotharingiai József Ágost főherceg, magyar királyi herceg 1962. júliusáig
3. vitéz Kisbarnaki Farkas Ferenc vezérezredes 1977. decemberig
4. vitéz Habsburg-Lotharingiai József Árpád (József Ágost főherceg unokája) 1977-től

A rendbe való felvétel alapfelvétele: az adományozott kitüntetés

	I. világháborús érmekért	II. világháborús érmekért
Tábornokok és törzstisztek	Lipót-Rend lovagkeresztje, hadidíszítménnyel és kardokkal	Magyar Érdemrend középkeresztje hadiszalagon, kardokkal
Törzstisztek	Vaskorona Rend III. hadidíszítménnyel és kardokkal	Magyar Érdemrend Tisztikeresztje hadidíszítménnyel és kardokkal
Főtisztek, tisztek	Tiszti Arany-, vagy Tiszti Ezüst Vitézségi Érem	Magyar Érdemrend Lovagkeresztje hadiszalagon, kardokkal
Legénységi állomány	Arany Vitézségi Érem, kétszer adományozott Nagyezüst Vitézségi Érem	Magyar Arany Vitézségi Érem 1939-től
Legénységi állomány	Nagyezüst Vitézségi Érem 1922-től	Magyar Nagyezüst Vitézségi Érem 1942-től

A rendbe való felvételért a vitézi székekhez folyamodni kellett, annak elfogadása után került sor a vitézzé avatásra, ahol az egyenruhába, vagy népviseletbe öltözött hadfiak esküt tettek és a Kormányzó (ritkább esetben helyettese) a vitézi karddal bal vállát érintve a jelöltnek felavatta, s részére az adománylevelet a vitézzé avatásról és a vitézi telek adományozásáról, valamint a vitézi jelvényt átadták (térítés ellenében). 1942. december 31-ig összesen 158 ezer kh. volt az átadott vitézi telek nagysága, megosztva 5561 vitéz között. A vitézi telekbe való beiktatás is ünnepélyes keretek között történt. A vitézi szék a mezőgazdasági ingatlanok mellett – különösen a fővárosban – vitézi házakat is juttatott az arra rászorulóknak. Budapesten a kialakított vitézi telepeken 1-3 szobás, fürdőszobás, konyhás, kamrával és pincével ellátott tornácos házak voltak 590 m²-es területű ingatlanon, a ház árát 27 év alatt kellett megfizetniük – kamatmentesen – a vitézeknek. Budapesten több mint 100 vitézi lakás került átadásra.

A rend vezetőinek avatására 1921. május 22-én került sor a budai várban. Az első avatáson 1921, augusztus 21-én került sor, ez alkalommal 61 tiszti és 143 legénységi állományú katona tette le az esküt. (Ez és a későbbi eskütételek a Margit-szigeten zajlottak le). A vitézi szék 1929-ben tervezte az utolsó vitézi avatást, de 1929 után összesen még: 2833 főt tiszt, 175 fő tiszti várományos, 151 hősi halott, 8354 fő legénység, 672 fő legénységi várományos, 230 fő hősi halott árvája tette le a vitézi esküt. Kárpátalja és a Felvidék visszacsatolását követően az e területről az I. világháborúhoz kapcsolódóan 818 folyamodvány érkezett, melyből a kérelem elbírálását követően a tiszti állományban 69 fő magyar, 19 fő szlovák és 16 fő ruszin, míg a legénységi állományban 204 fő magyar, 109 fő szlovák és 65 fő ruszin tette le az esküt. A II. világháborúban szerzett kitüntetések alapján 1943. februárig 31 tiszti-, 156 legénységi állományú katonát avattak vitézzé. A teljes vitézek száma az összes avatottak számához képest nem érte el a 30%-ot.

(Az elhalálozásokat, mint döntő tényezőt figyelembe véve az élő rendtagok száma éves átlagban 12-14 ezer főt tett ki, ugyanakkor 1921-1944 években összesen 23800 főt avattak vitézzé).

Talán az idősebb korosztályból még emlékeznek arra, hogy 1937. június 13-án (vasárnap) „vitézi törzstáborozás”-ra került sor az Ónod melletti Júlia majorban. Az eseményt Heves vármegye vitézi széke szervezte az északi vármegyék vitézeinek. Az érintetteket a járási vitézi vezetők kötelezték minden vitézt, várományost és várományos jelöltet a részvételre. Az oda- és visszautazás, valamint az étkezés költségére 1 pengő 20 fillérbe került, mely összeget a szegény vitézeknek a tehetősebb és telkes rendtársak adták össze.

Az Ideiglenes Nemzeti Kormány 1945. február 26-án felfüggesztette, majd 1948-ban felszámolta a szervezetet, azonban az emigráció azt továbbra is fenntartotta és 1962-ben a Lovagrendek Nemzetközi Bizottsága is elismerte. Ma több szervezet is működik hazánkban ezen a néven, ezek 1992-t követően alakultak és mindegyik magáénak vallja a jogfolytonosságot.

A Nagy Háborúról korábban megjelent írásom számadatai és arányszámai alapján (a bevonultak számához viszonyítva a hősi halottak és a vitézzé avatottak számát) büszkének lehetünk valamennyi sajládi hős katonákra, emléküket megőrizzük, hiszen fiatal életüket adták a Hazáért, tüntették ki magukat a haza védelmében.

Vitézzé avatott sajládiak: akik vitézségi éremmel lettek kitüntetve az I. világháborúban tanúsított hősiességükért és megfeleltek a vitézi rend alapszabályzatában előírtaknak és kérvényezték felvételüket. (Mind a 4 fő Nagyezüst Vitézségi Érme alapján):

ÉRDEMSZERZŐ			VÁROMÁNYOS		
NEVE	AVATÁS ÉVE	SOROLÁSI SZÁM	NEVE	AVATÁS ÉVE	SOROLÁSI SZÁM
Dobai József	1925	3563	Dobai Lukács	1939	3616
Miklós Imre	1925	4730	Miklós Gusztáv	1935	1721
Balajti Ferenc	1925	3564	Balajti Antal	1935	1726
Varga Miklós	1925	3553	Varga Bertalan	1934	3399

Továbbá vitézzé avatták az 1891-ben Sajóládon született **Üveges Andrást**, aki a háború után Bánszálláson, bányatelepi őrként dolgozott. Kitüntetései: Nagyezüst Vitézségi Érem, Kisezüst Vitézségi Érem (kétszer), Bronz Vitézségi Érem (háromszor), Károly Csapatkereszt (hosszú frontszolgálatért), Mozgósítási Kereszt. Nyolc kitüntetés!! **Pávay Miklós** 1937-től volt sajládi főjegyző, akit szintén vitézzé avattak, főhadnagyi rangban szerelt le. Kitüntetései: Katonai Érdemkereszt 3. osztályra, Nagyezüst Vitézségi Érem, Kisezüst vitézségi Érem, Bronz Vitézségi Érem, Sebesülési Érem (háromszor sebesült), Károly Csapatkereszt. Signum Laudis. **Uher András** született Sajóládon 1886-ban is elnyerte a jogosultságot a vitézi címre, de – valószínűleg – nem folyamodott érte. Kitüntetései: Nagyezüst Vitézségi Érem, Kisezüst vitézségi Érem, Bronz Vitézségi Érem, Károly Csapatkereszt, Német Vaskereszt 2. osztályra. A II. világháborús vitézségéért hárman érdemelték ki a Kisezüst Vitézségi Érmét és heten a Bronz Vitézségi Érmét, de ezek nem voltak elégségesek a rendbe történő felvételhez.

Varga László

ÉLETÜNK SAJÓLÁDON

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ 40 ÉV UTÁN

Sajóládon az 1975. évben elballagott 8. A és B osztály tartotta meg közös osztálytalálkozóját az általános iskolában szeptember 26-án. 40 évvel ezelőtt a két osztályban összesen 51 diák fejezte be iskolai tanulmányait. A találkozón 23 fő jelent meg. Sajnos már 10 fő örökre eltávozott közülünk, akikre gyertyagyújtással emlékeztünk. Osztályfőnökeink, dr. Bohus Gézáné (Magdi néni), Balázs Sándorné (Annuska néni) és Kövesiné Homolya Judit is jelen voltak. Nagyon örültünk, hogy elfogadták meghívásunkat és el tudtak jönni. Közös osztályfőnöki órával kezdtük a találkozót, ahol mindenki elmondott egy keveset magáról. Később a finom vacsora mellett folytattuk a beszélgetést a régi szép élményekről egészen késő estig.

Remélem, a jövőben gyakrabban fogunk találkozni!

Kiss Dénesné

„Még egyszer köszönöm Neked
(60 éve együtt)

60 évvel ezelőtt, Isten szent színe előtt,
fogadtuk meg egymásnak, hogy a sírig hűek leszünk,
jóban-rosszban együtt, csak egymásnak élünk.
Teltek az évek és észre sem vettük,
elmúlt huszonöt év és az ezüstlakodalmat ünnepeltük.
Azután eljött az ötvenedik, az aranylakodalom,
s most itt van a hatvanadik, a gyémántlakodalom.
Mennyi-mennyi év, mit együtt megéltünk,
közben szépen, lassan együtt megöregedtünk.
De még most is itt állunk, egymás kezét fogva,
a másik szemében a szerelmet kutatva.”

(F. Mia verse, részlet)

Nagy László tanár úr és neje, Ilonka tanár néni 60. házassági évfordulójukat ünnepelték a nyáron. Gyémántlakodalmuk alkalmából jó egészséget, szeretetben, békességben eltöltendő hosszú, boldog életet kívánunk volt tanítványaik nevében is!

Ládi Körkép szerkesztősége

ÜNNEPI GONDOLATOK

EGY RONCS NAPLÓJÁBÓL

- Hol is kezdjem?... Születtem délen, egy szürke esős héten! Nem, nem, így rímekbe szedve sosem érek történetem végére! Harmadik gazdámra indulnék! Mit mondjak? Imádtam őket! 8 évet töltöttem náluk, s addig annyi mindenben volt részem. Egyszerűen hozzájuk nőtem. Nőttem, nőtem? Úgy is mondhatnám: egyre csak öregedtem. Napi rutin volt minden: reggel ébresztő, gáz, óvoda, pihenés, gáz, munkába menet, hajnali ködös hazatévelygés! Legszebb élményem mégis a kórházhoz köt. Hat évvel ezelőtt... Emlékszem hiába szólt a hangszórómból a lágy zene, legkisebb gazdám akkor is ordított! Akkor utazott először az utasterembe. Aztán 4 évvel később újabb apró csomaggal bővült utazóközönségem. Innentől kezdve már négyen koptatták az üléseimet...

De említhetnék mást is! Életükben én voltam az első közös négykerekű, ezt a tényt nem veheti tőlem el senki! S azt szeretném hinni, hogy még így ütött kopottan is nekik én voltam a legszebb. Sokszor mondta a gazdám a családnak a boltból kifelé menet! - „Hol is parkolunk!? Nézzétek csak! A sorban Ő a legszebb!” Azt persze tudni kell, hogy a gyártósorról nem rég legurult BMW állt mellettem! De még annyi mindent említhetnék, hisz 8 év nagy idő! Enyém volt a nászúthoz vezető út, életük fontos tárgyait hazaszállítottam, én mindig minden helyzetben vártam türelmesen, sosem hagytam cserben őket.

Azt hiszem hűséges voltam! Aztán! Aztán, egy szürke esős héten csak a boltba ugrott ki a gazdám! Lassan, szabályosan mentünk, kanyarodtunk hazafelé... És akkor megtörtént a tragédia. Eltörték a gerincemet. Öreg vagyok már, könnyen tört a kasznim. Már csak a villogó rendőrautókra, s a szirénákra emlékszem. Sorstársam enyhén sérült csak az ütközésben. Amire roppant büszke vagyok, hogy gazdámra sikerült megvédenem. Sok idő telt el azóta!

Most itt állok a ronccstelepen. Már nem olyan izgalmasak a napok. Nincs óvoda, bolt, munkahely. Nem láthatom az útközben elsodródó fákat, nem simogatja meg senki a kasznimat. Itt várok törött gerinccel, de ép szívvel. Ugye nem gondolná senki, hogy egy törött, roncs autónak is lelke van! De egy nap, egy nap tudjátok mi történt!? Egy idős házaspár jelent meg a ronccstelepen! A kocsijuk motorja már nagyon beteg volt, s a hátsó lámpája is gyengélkedett. Abban a pillanatban éreztem: a szívemért és a szemeimért jöttek... Így lettem „autódonor”. Így élek tovább szívemmel, szememmel egy másik kaszniban. Már más a napi rutin, nincs minden nap óvoda, nincs a megszokott, régi gyerekzsivaj, de tudjátok itt is sok a szép szó, és sok az érdekes emlék, amit még csak most kezdek megismerni! A karácsonyhoz közeledve persze sok a kilométer is. Sok út vezet az unokákhoz, rokonokhoz, a játszótérhez, a kórházhoz.

Tegnap bronzvasárnap volt... A nagyvárosban haladtunk, rengeteg volt a bevásárló ember, nagy volt a túlekedés nemcsak a boltokban, de itt az utakon is. És képzeljétek! Tegnap piros autó váltott sávot előttem. Csillogó a kaszni, ép a lámpa, fiatalos a lendület, 4 utas, két gyerek és két felnőtt... Régi GAZDÁIM!!!!

Gyorsan váltott a lámpa zöldre, pedig még néztem volna őket... A szívem egyre gyorsabban pörgött, s a lámpáim is hevesebben jeleztek. Köszönni akartam..., de azt hiszem, hogy a nagy karácsonyi zűrzavarban már nem ismerték meg szemeim fényét és öreg szívverésemet....

Szendrei Csilla

KARÁCSONYI MAGYAR NÉPSZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK

A szokások és hagyományok mindig kötődnek valamilyen alkalomhoz, eseményhez, hozzátartoznak életünk mindennapjaihoz. A karácsonyi kedves szokások nélkül régen elképzelhetetlen lett volna az ünnep. Manapság feléledni látszanak, újjáélednek a régi hagyományok, ezáltal erősítik a várakozás izgalmát, igyekeznek meghittebbé varázsolni a szent ünnepet. Megismerésük szorosabbra fűzi a kapcsolatot saját népünk történetével, elmélyíti magyarságtudatunkat, hovatatozásunkat tükrözi, közösség építésre készítet. A mi vidékünkön leginkább érvényre jutnak a valláshoz kötődő szép szokásaink, de a cikkemben említést teszek több olyan hagyományról is, mely nem jellemző a mi tájegységünkre. Bemutatásukkal- úgy gondolom- kulturális kincseink mélyeséges tárházába kalauzolom el a kedves Olvasót.

A hiedelmek, babonák beleszövése nem a véletlen műve, hajdanán hittek ezekben is az emberek, termésbőség, időjósló, egészséghezó varázserőt tulajdonítottak nekik. Válogasson belőle mindenki kedvére, valósítsa meg mindenki a saját életviteléhez legközelebb állót elődeink, őseink büszkeségére! A karácsonyi népszokások felelevenítése az adventtel kezdődik.

A karácsony előtti negyedik vasárnaptól december 24-éig tart. Ezt az időszakot az előkészületnek szánjuk, a Megváltó születését várva a remény csillaga ragyogja be életünket. Sajóladon már hagyománnyá vált a község főterén felállított hatalmas adventi koszorú. Az idén november 28-án, december 5-én, 12-én és 19-én, szombaton kis ünnepség keretében meggyújtjuk rajta a négy gyertyát, ezzel is az összetartozás fontosságát hangsúlyozva. A hideg, hűvös reggeleken a korai harangszó a rorátékra hívogatja a jó népet. Az óvodában, iskolában apró, szorgos kezek varázsolnak egyedi karácsonyfadíszeket, a pedagógusok saját ötleteikkel, a szülők pedig kézműves foglalkozáson való részvételükkel tehetik boldogabbá az adventi készüléket gyermekeik számára. Az adventi időt tarkítják a különféle névnapokhoz fűződő terméshezó, időjósló hiedelmek, melyek jó szándékkal, jövőbe vetett hittel, tréfás bizalommal születtek meg hajdanán, ilyen a Borbála, Luca, Tamás napja is.

Borbála nap - december 4. A Luca naphoz hasonló munka tilalmak vonatkoznak erre a napra is: nem szabad fonni, varrni, sepregetni! Elhíresült a Borbála-ág hajtatás, miszerint, e napon gyümölcságot kell a vízbe tenni és ha karácsonyra kizöldül, akkor a háznál a lány férjhez meneteletét jósolják belőle, vagy egyes vidékeken a jó termést remélik tőle.

Luca nap - december 13. A tyúkok termékenység varázslása céllal íródtak erre a napra a tréfás versikék, mondókák. Az asszonyoknak nem szabad szőni, fonni, sepregetni, tilos dolgozni a nőknek!

Luca búza: Lapos tálba búzát áztatnak a kemence mellett és ha az szentestére kihajt,- bő termés várható. A kihajtott zöld búzával díszítik a karácsonyi asztalt, vagy a templomi betlehemi jászlat, ill. állatokkal való etetése megvéd a tej és tojás rontástól. Az eladó sorban levő lányok gombócot főznek, 13 gombócba elrejtene egy- egy fiú nevet kis papír cetlin és akinek a nevére legelőször rátalálnak, az lesz a férjük. Luca szék alkotása is e napon indul, boszorkánykeresés kapcsolódik hozzá.

Betlehemezés: Jézus születésének történetét bemutató, ma is élő egyházi eredetű népi játék. Óvodában már az adventi időszakban előkerül a házilag gyártott kis jászol, a fiúk pásztorruhát kapnak vagy éppen királyi palástban személyesítik meg a napkeleti bölcseket, a kislányok angyalkáknak öltöznek, csillag fejdíszet tesznek a fejükre-és már kezdődhet is a dramatikus játék. Szent énekekkel, kis versikék tanulásával, pásztorok közti párbeszéddel fűszerezve megelevenedik a kis Jézusszületése, így jobban elsajátítják és nagyon hamar meg is tanulják óvó néni segítségével természetesen. Mire az iskolások már eljönnek hozzájuk betlehemeset játszani, akkora már nem ismeretlen számukra a történet. Régen a felnőttek így jártak házról házra.

Kántálás - december 24. Karácsonyi énekes köszöntő. Szent énekekkel köszöntik a ház lakóit. Nagy fiúk és felnőtt férfiak jártak kántálni este, a házigazda és gazdasszony megvendégeli őket.

Karácsonyi szokások: Amikor feljött az esthajnalcsillag, akkor került sor a karácsonyi vacsora elfogyasztására. A gazdasszony mindent előre kikészít az asztalra, mert a vacsorát felállítás nélkül kellett elfogyasztani. Sokféle szokás volt az étel fogyasztása előtt mézbe mártott fokhagymát és diót enni- gonoszúzó ereje volt.

Ételek: hal, bejgli, alma: előnyben részesülnek azok az ételek, melyek bőséges termést ígérnek. A kerek alma- a család összetartozásának szimbóluma-, annyi szeletre vágják, ahányan ülnek az asztalnál. Gyermekkorom kedvenc karácsonyi étele a rántott hal és a mákos guba (bobájka).

István nap - december 26. Egészség és termésvarázsló nap. A férfiak a mise után istvánolni indulnak.

A szentelt bornak mágikus ereje van, beteg embert, állatot gyógyítottak vele, még egy kicsit a boroshordókba is öntöttek, hogy ne romoljon meg a bor.

Aprószentek napja - december 28. Az aprószentek napi vesszőzés: A gyanútlan gyermeket a szomszédba küldték át, ahol megvesszőzték, hogy egészséges maradjon. Az újévi szerencsekívánás különös fajtája.

Tamás nap - december 29. Disznótorokhoz is kötik, más vidékeken férjjeslő praktikák kötődnek e naphoz.

Minden kedves Olvasónak kívánunk az új évre:

*„Bort, búzát, barackot, kurta farkú malacot,
kocsijuknak kereket, hordójuknak feneket,
hogy ihassunk eleget.*

*A jószágnak eleséget, takarékos feleséget,
holtig tartó egészséget, az élőknak megmaradást,
a holtaknak feltámadást adjon az Úr Isten!”*

Bugyinkóné Ronyecz Ágnes

A KARÁCSONYFA SZIMBÓLUMAI

Assisi Szent Ferenc az ünnepek ünnepének tartotta a karácsonyt. Mindenféle túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a 21. században is helytálló maradt a definíció. Az év napjai közül sokak számára a december végiek a legmeghittebbek, a legsokatmondóbbak. Minden évben gyermeki örömmel várjuk a Jézuska érkezését, díszítjük fel karácsonyfánkat gömbökkel, csillagokkal, angyalkákkal, masnikkal, és még sok egyébvel. Talán karácsony hangulatos forgatagában kevesen gondolunk bele, hogy az ünnep kellékei üzennek, jelképeznek valamit! Rögtönzött lexikonunk a karácsonyfa szimbólumait próbálja vázlatosan összefoglalni, bemutatni....

Fenyő/karácsonyfa: A fenyő életfa, az örök élet szimbóluma. Felfelé mutató háromszög alakja Szentháromságot, felfelé nyúló ágai az ég felé, a magasabb tudatosság felé való törekvést tükrözik. Az ágak spirális elrendezése az életspirált mintázza. Örökzöldként az újjászületés és a halhatatlanság szimbóluma. Zöld önmagában is remény színe.

Csillag: A csillag formájú csúcsdíszt a betlehemi csillag jelképe, amely hírül hozta a napkeleti bölcseknek a Megváltó megszületését. A hatágú csillag díszek a két egyenlő szárú háromszög egybefordulása révén, a férfi-nő, anyag-lélek, levegő-föld, tűz-víz ellentétpárok harmonikus egységét szimbolizálja. Az ötágú csillag az Istenember csillaga.

Hold: Az anyaságot, termékenységet, nőiséget szimbolizálja, valamint a halál - újjászületés örök körforgására emlékeztet.

Üveggömbök: A gömb mandala, a teljesség, a családi egység jelképe. Az üveggömbök mellett a Földet és a bennünket körülvevő 9 bolygót testesítik meg. A gömbök színei is fontos jelentést hordoznak, ezért érdemes olyan színű gömböket választani, amelyek színe egységben van vágyainkkal, törekvéseinkkel. Az ezüst női princípium, a Hold, a Rák színe, míg az arany férfi princípium a Nap és az Oroszlán színei. Mindkettő a külső és belső gazdagság jelképe. A piros a termékenység, az élet és a halál, az Újszövetségben pedig a bűn színe. Nagyon kedvelt karácsonyi szín, de ha túl sok van belőle, akkor feszültséget, ingerlékenységet okoz. A fehér a lelki tisztaság és bölcsesség hordozója. A kék a tudás, a szellemiség, az intelligencia, a zöld az érzelmi egyensúly, béke, harmónia színe. A lila mértékletességet, intuíciót, értelem és érzelem közötti egyensúlyt sugall, a rózsaszín szeretetet, kedvességet, empátiát sugároz.

Girlandok: A girlandok a bibliai kísértő, a kígyó jelképe, emlékeztetve minket az eredendő bűnre

Csengettyű, harang: A csengő az angyalok megérkezését jelzi. A csengettyű hangja rezgésbe hozza a levegőt, ezzel jó energiákat teremt. A pogány kultúrában a démonok és a gonosz elűzéséhez, a megtisztuláshoz használták.

Angyalkák: Az univerzum szellemi törvényeinek őrzői és hordozói. Gyógyító energiával rendelkeznek és, szeretetet ébresztenek az emberek szívében.

Angyalhaj: Az angyalhaj egyrészt, mint misztikus fátyol az ezoterikus gondolkodás, a titkok szimbóluma, másrészt a kis Jézus bölcsőjeként szolgáló jászol szalmáját jelképezi.

Gyertya (ma inkább égősor): A gyertya fontos karácsonyi szimbólum. A keresztény vallásban a fényt adó és a halálával az emberiséget megváltó Jézus megtestesítője. A gyertya a viasz, a kanóc és a láng révén a test, a szellem és a lélek együttese, valamint a Szentháromság üzenetének, a fiú megszületésének, a fény megérkezésének szimbóluma.

Csillagszóró: A csillagszóró a betlehemi csillagot, a pici fényszikrák pedig a fellángoló és kihunyó életet, az érzések mulandóságát jelképezik.

Dió: A dió az emberi agyhoz hasonlatos mintázatával a bölcsesség-jelképe, de jelzi még a jövőbe vetett hitet és a türelmet is.

Alma: Az alma az eredendő bűnre, a tudás megszerzésére emlékeztet bennünket, de emellett fontos termékenység szimbólum.

Gomba: A gomba a fenyőfán a légyölő galóca mása. A régi sámánok ebből főztek italt a transzba eséshez. Egyébként a fenyő és a gomba szimbiózisban él a természetben: a fa cukrokkal látja el a gombát, az viszonzásul segíti a fát ásványi anyagok és víz felvételében. Tehát a valóságban is szorosan együtt élnek.

Masni: Az összetartozás, a testvériség szimbóluma.

Mézeskalács díszek: Formáik fenyő, angyal, csengettyű tükrözik az összes többi jelképünket, de más anyagból. A mézeskalács az átalakulást jelképezi, mint ahogy az összetevőkből forma majd sütemény készül, ami aztán tápanyag az embernek.

Saloncukor: A karácsonyfára akasztott saloncukor és habcsók a gondatlan gyermeki lét, a játékoság és az élet édes örömeinek a jelképei.

Szalmadíszek: A szalma Jézus istállóban kialakított első jászolára utal, ahol a kisdéd szalmára terített kendőn feküdhettek, miközben a pásztorok is azt érezhették, hogy közülük való és számukra érkezett a kisdéd. A szalma színe a nap fényére, szálai a napsugarakra utalnak, vagyis arra, hogy Jézus személyében a Naphős, a világnak fényt adó lény testesült meg az emberi világban.

Ajándékok: Folytathatnánk talán még a sort, de végezetül most fordítsuk tekintetünket a karácsonyfa tövéhez! Az ajándékok a fa alatt egyfelől azokat a drága ajándékokat jelképezik – aranyat, tömjént, mirrhát –, amelyeket a napkeleti bölcsek vittek a kisdédnek. Másfelől az egymás iránti szeretet jelképei, de emlékeztetheti a keresztény ünneplőket Isten nagy ajándékára, a Megváltóra is.... /Forrás:HarmoNet/

Szendrei Csilla

A SZALONCUKOR TÖRTÉNETE

A saloncukor kifejezetten magyar termék, nálunk a századfordulón válik divatossá, de csak a tehető polgárcsaládok engedhetik meg maguknak az egyáltalán nem olcsó édesipari termék vásárlását. Ha meglátjuk az üzletekbe kipakolva, rögtön a szeretet ünnepére gondolunk. A karácsonyfát ékesítő kellékként emlegetett finomság készítésének komoly hagyománya teremtődött Magyarországon. Csak mi magyarok díszítjük e papírba csomagolt cukorkával a karácsonyfát. Így méltán kapta hazánkban a hungarikum elnevezést a szemenként selyem és sztaniol papírba csomagolt népszerű karácsonyi édesség. Sikerét annak köszönheti, hogy rengeteg ízben kapható, így mindenki megtalálhatja az ízvilágához legközelebb állót.

Eredetét, történetét kutatva a 14. századig visszamehetünk, ugyanis őst, a fondant cukrot a franciák már ebben az időben kezdik gyártani, de egyes történetírók már a török hódoltság idején is megemlítik e fondantszerű termékeket változatos gyümölcsökkel ízesítve. Magyarországra a fondantkészítés tudományát a német bevándorló cukrászművesek hozták be a XIX. század elején és a század végére a fát díszítő saloncukrot már keresett karácsonyi idénytermékként említi a magyar cukrászipar. Kezdetben kézzel készítik, később azonban megjelennek a fondant készítő gépek is. Hegyesi József 1891-ben kiadott könyve: A legújabb házi cukrászatban már 17 féle saloncukrot említ.

Elnevezése a német salonzuckerl szóból ered. Jókait saloncukkedlinek mondja. A reformkorban a polgári és főúri házak fogadószobáit salonoknak nevezték, ahol a vendégek kínálására az asztalokra kis tálakba pár szem csomagolt cukorkát tettek francia mintára. A karácsonyfa felállítására is a salonban történt, melyre finom csemegék kerültek fel díszítésként, így lett a szépen csomagolt édesség neve saloncukor. Maga a cukor nagy utat tett meg Jókait saloncukkedlijétől a mai megszámálhatatlan változatáig. A századfordulótól indult meg a cukor és csokoládégyárak tömegtermelése. A kézi munkátot egyre inkább felváltja a gépi művelet.

Minden jó cukrásznak megvolt a maga titkos receptje. A két világháború között már hetven változatát harminc különféle papírba csomagolták. A csoki később került rá bevonatként, tölteléke is számos változáson ment át. Az első és második világháború idején- az elszegényedés időszakában a gyári termelés visszaszorul, saját szükségletre állítanak elő családok karácsonyi díszeket, ha volt miből (mézes készítmények, tojáshabos díszek, aszalt gyümölcsök, krumplicukor, stb.) A háború idején hiánycikk, de már az ötvenes években tömeges megjelenése következett be. Sokan emlékeznek még a halványsárga vagy rózsaszínű Konzum saloncukorra, majd a később megjelenő zselés változatára. Klasszikusan széles választékkal a piac gazdaság fellendülésével jelenik meg újból. Ha magunk készítünk karácsonyra saloncukrot, sok aromától, színezéktől és állományjavító adaléktól kímélhetjük meg magunkat.

Szaloncukor recept házilag: Hozzávalók: 1,5dl víz, 0,5kg cukor, 10dkg min. 60%-os csokoládé, 10dkg apróra vágott mazsola, 20dkg darált dió, 10dkg dió, 10dkg darált keksz és egy narancs reszelt héja. **Elkészítése:** A cukrot felforraljuk a vízzel kb. 10 percig. Akkor jó, ha annyira sűrű már, hogy nem folyik szét.

Hűtsük meg egy kicsit, ekkor elkezdi kifehéredni, időnként kavargatjuk meg. Amikor már jó sűrű lesz, keverjük hozzá a csokit és a vajat. Hagyjuk száradni, a legjobb, ha a következő napig. Utána öntsük hozzá a diót, a mazsolát, a kekszet és a reszelt narancshéjat és jól gyúrjuk össze. A hagyományos kókuszgolyónál keményebb massa legyen! Formázzunk belőle saloncukrokat, majd kakaóban hempergessük meg és csomagoljuk. A nagymama és nagypapa kedvence a népszerű Konzum saloncukor elkészítése nem igényel nagy szaktudást, nagyobb gyermekeink is elkészíthetik. **Hozzávalók:** 0,5 kg cukor, 2 evőkanál víz és 2 evőkanál szörp. **Elkészítés:** A vízzel leöntött cukrot tegyük fel főni, amikor sűrűsödik, adjuk hozzá a szörpöt, főzzük 7-8 percig, majd töltsük edényekbe. Jó étvágyat kívánunk mindenkinek a finomságok elfogyasztásához!

Bugyinkóné Ronyecz Ágnes

KARÁCSONYI ÉTELEK SZIMBOLIKÁJA

Ma a kereszténység egyik legnagyobb ünnepe karácsony, a Megváltó születésének napja, a szeretet, a békesség, az öröm, a család ünnepe.

Gondoltak már arra, hogy a karácsonykor feltálat ételeknek varázslatos jelentésük lehet? Szimbolizálnak valamit, esetleg mágikus hatással bírnak? Karácsony misztikumát sok hiedelem és szokás kísérte, a néphit jövőt jósó szerepet is tulajdonított az ilyenkor elfogyasztott ételeknek. Az ünnepi asztal a család egységének és összetartozásának a szimbóluma, az abrosz fontos dísz az asztalnak, lehetőleg csak ez alkalommal használatos. A hal a karácsonyi étkek elmaradhatatlan része, mely Jézus szimbóluma is.

Egészséget, szépséget szimbolizál az alma, ami a tudás fájának gyümölcse, egyben a bűnbeesésre is emlékeztet. Az almát annyifelé vágják, ahányan körbe ülték az asztalt, mert a család egységét, békéjét és a természet visszatérő erejét is jelképezte. A diótól bölcsességet, a mákos ételektől termékenységet és bőséget reméltek. A fokhagyma az egészség és az élet őrzője volt. A gombáról azt tartották, hogy elűzi a gondokat, a méz pedig megédesíti az életet. Borsó, bab fogyasztása pénzt, biztonságot, gazdagságot jelentett. Aki őrizni kívánja az ősi hagyományt, ne hagyja ki az ünnepi menüből a felsorolt szimbolikus táplálékokat!

KARÁCSONY ILLATAI

A karácsonyi ételek, italok fűszerei nem csak kellemes ízzel, de mindent betöltő illatukkal is hozzájárulnak az ünnepi hangulat megteremtéséhez. Valósággal megidéznek az ünnepi varázslatot. Legjellemzőbb fűszerei, ezáltal illatai is a karácsonyi ünnepkörnek a fahéj, szegfűszeg, vanília, citromhéj, ánizs, narancshéj. Ezek nélkül elképzelhetetlenek az édesen ínycsiklandó finom sütemények és a forrón gőzölgő fűszeres italok, mint a forralt bor, boros tea és puncs. Igyekezünk már az első adventi gyertya meggyújtásának idején karácsonyi illatot csempészni otthonunkba például mézeskalács sütésével! A fahéj jókedvre derít és serkenti az agyműködést. A szegfűszeg fűszeres illata növeli a koncentrációt, enyhíti a légzőszervi megbetegedések tüneteit. A vanília virágos illata kellemesen ellazít, hangulatjavító hatása optimistává tesz, növeli a szellemi és testi aktivitást. A citrom erős illata ösztönöz, felfrissít, míg az ánizs édes illata felderít, egyensúlyban tart. A narancs eleven illata fölkelte az alkotókedvet, ösztönzi a harmóniát és biztosítja a kellő öntudatosságot. Természetesen nincs karácsony fenyőillat nélkül. Az örökzöld fenyő az örök élet szimbóluma. Illata lelki balzsam, erősít, vigasztal és segít talpon maradni. Az illatok ősidők óta gyógyító hatással bírnak testre-lélekre, ezzel segítenek jó közérzetünk fokozásában. Ezen túlmenően kötődhetnek hozzá emlékek, élmények, melyek később az illat segítségével akár elő is hívhatóak. Ezáltal újra megidézhetők szép karácsonyi emlékeink is.

Dudás Gáspárné

EGY DALSZÖVEG FONALÁN

Vannak dalszövegeink, amelyek velünk élnek, mindennapjaink részei, valahogyan hozzánk nőttek, bánataink, örömeink, ünnepeink részei. Velős, szinte költői képekben megfogalmazott gondolatok, nagy, örökérvényű emberi érzések, irodalmi színvonalon zenébe ágyazott igazságok.

Karácsonyhoz, az év végéhez közeledve, kicsit számvetve, kicsit magunkba mélyedve kívánom valamennyi Olvasónknak, hogy a következő dalszöveg fonalán tudjanak összegezni, józan ítélettel visszatekinteni, az égre nézve tanácsot kérni, megbecsülni és szeretni...

*„Kicsit számolunk megint,
Kicsit változunk megint.
Elfáradt egy másik év.
Ahogy adott, úgy tudott,
Amit elvitt, itt sem volt.
Ködbe rajzolt halvány kép.
Mennyi minden összegyűlt,
ami értékesnek tűnt,
De költözéskor eldobnánk.
Annyi mást meg elvinnénk,
Ami fontos volt és szép,
De elkopott, vagy eltűnt lassanként.*

*Bárcsak az Égiek vigyáznának ránk,
Hogy látni a lényegét, megtanulhatnánk,
És bárcsak az Égiek egyszer vezetnének úgy,
Hogy bárhová indulunk, vigyen tiszta út.
Oda kinn, ide benn,
Vihar most már ne legyen,
Tudod megpróbálnánk,
Milyen volna könnyebben,
Oda fenn, ide lenn,
Csak a sötétségtől félek,
Kérlek védj meg, egy gyertyát gyújts nekem. ...”*

Szendrei Csilla

SZILVESZTERI FORGATAGBAN A KUTYÁK VÉDELMEBEN

Minden évben kutyusok százai vesznek el örökre szilveszter napján. Sokuk soha többé nem lesz meg, mert autók kerekei alatt végzi vagy más baleset éri.

Sok érzékeny idegrendszerű kutya viseli nehezen a menydörgést, pisztolylövést és az ehhez hasonló hangokat. A szilveszteri tűzijáték ezeknek az ebeknek valóban horrorisztikus élmény.

Az egyetlen dolgot teszik, amit tehetnek: menekülnek! Addig futnak, amíg hallják a számukra ijesztő zajt, átmászva kerítésen vagy bármilyen más akadályon.

Nagyon fontos ezért, hogy kedvencünket ilyenkor bezárjuk, amennyire lehet, nyugodt környezetet biztosítsunk számára!

Vida Zsuzsa

ALSZIK A TERMÉSZET

TUDOMÁNY A CSALÁDI TŰZHELYNÉL - HOGYAN VÉSZEK ÁT A ROVAROK A TELET?

Arról, hogy az állatvilágban mily módon történik a téli évszak átvészélése, már számos írásomban papírra vettem gondolataimat. A telet az állatfajok genetikai programjuknak megfelelően élik meg: vannak olyanok, melyek melegebb területekre vándorolnak, más állatok alkalmazkodnak a téli időjárás viszonyaitól, vagy egyszerűen hibernálnak, átalszják a telet. Ezek a speciális életviteli stratégiák csak tovább fokozzák az állatvilág megannyi formájának sokféleségét, az élő és élettelen környezeti rendszerek egymással való kapcsolatrendszerét, azok változatosságát és roppant gazdagságát. Így tél derekán járva, dacolva a hideg napokkal, az életben maradásért folytatott küzdelemben az alsóbrendű létformáknak is kell lenniük saját „technikájuknak”. Pillantsunk most tehát egy kicsit rájuk és nézzük meg, hogy a rovarvilágban milyen sajátosságok figyelhetők meg a téli hideg, a fagy átvészéléseivel kapcsolatban. Nekünk, falusi embereknek talán nem okoz túl nagy meglepetést az, ha nyáron kimegyünk a kertbe, vagy sétálunk a Sajó parton, hisz akár merre isz tekintetünk, mindenütt csak „életet” látunk bölcsőként magunk körül. A növények folyamatosan fejlesztik hajtásait, az illatozó, színes virágokon csoportosan sütkeznek a kecses mozgású lepkék és virágbogarak és a talajon megszokás nélkül a sürgés-forgás. A levegőben, a Nap életet adó sugaraiban fürödve akrobatikus mutatványokat mutatnak be a karcsú szitakötők, tompa zümmögéssel kisebb, s nagyobb testű repülő rovarok húznak el fejük mellett. Egész nyáron „rovar-forgalomnak” lehetünk szem- és fültanúi. Mihelyt az ősz, majd a tél közeledtével egyre hűvösebbek lesznek az éjszakák, hajnalanta köd ereszkedik a komorra vált tájra, a kifakult pázsitot a dér fehérre színezi, a zúzmarák kristályai díszlenek az ágak végein és mire észbe kapunk, mindent az enyészeti rideg szelleme áraszt el. Mindinkább közeledik a tél, fokozatosan eltűnnek a rovarok. Számuk mára már megfoghatatlan, mert sokuk a fagyos hidegben lelte halálát, mások az éhség következtében pusztultak el.

De sajátos alkalmazkodóképességeiknek, genetikai programjuknak köszönhetően élnek még annyian, hogy jövő tavaszkor boldogan üdvözölhetik a Nap első tavaszi sugarait, gondoskodhatnak fajuk fenntartásáról és arról, hogy a virágok nem maradjanak beporozatlanul. Arról, hogy hová bújtak a tél elől és a népes rovarvilág fajainak tél ideje viselkedéséről oldalakat lehetne írni.

Az mindenképp elmondható, hogy a rovarok között is nagy a szórás, nem egyformán bírják a hideget: vannak, melyek igen jól bírják az alacsony hőmérsékletet, sőt, egyesek még az extrém hideget is képesek elviselni. Bár a rovarok nagy része megpróbál elmenekülni a tél elől. Remek búvóhely lehet a fák kérge-, egyes kövek alatt, de a mohával kibélelt repedések is az életben maradás lehetőségét kínálják. Egyes lepkefajok hernyói maguk készítik védőburkot az idő viszonyaitól ellen. Sok lepkefaj hernyó alakban vészeli át a telet, s a kitelelő hernyók igen különböző fejlettségi fokon állhatnak.

A lepkék kisebb százaléka peteként vág neki a télnek. A bábállapotban telelők gyakran még más védőburkokkal is körbeveszik magukat és mivel eleve igyekeznek védett helyen bebábozódni, így igazán nincsenek kitéve az időjárás viszonyaitól. Előfordulnak olyan nappali lepkék is, melyek imágó alakban birkóznak meg a hideggel, de gyakran behúzódnak kamrába, nyári konyhába, vagy akár a lakásba is.

A bogarak közül szintén sok faj lárva állapotban telel ki. Nem beszélve azokról a fajokról, melyek több évig fejlődnek. Vegyük talán a legismertebb fajt példaként: a szarvasbogarat! A korhadó fakeregbe rakott petékből kikelő pajorok közel 5 évig rágják erős szájszervükkel a korhadó faanyagot. Csak az utolsó ősszel bábozódnak be. A kifejlődött bogár nem bújik elő, amíg érzi a hideget. Így csak májustól kezdenek megjelenni. A repülési időszak augusztusig tart, és mire újra beköszönt a tél, már minden szarvasbogár elpusztul, hiszen a ciklus újra indult. Más bogarak fagymentes zugokban, emberi építményekben csoportosan telelnek. Szintén csoportosan bújnak meg a tücskök, a fülbemászók, a hangyák, a méhek és a mindenki által ismert poloskafaj: a hosszúkás testű, gyakran tömeges megjelenésű, piros-fekete mintázatú verőköltő bodobács (népies nevén suszterbogár).

De természetesen rendkívül sok faj keres menedéket az ember közvetlen környezetében is, hiszen gyakran találkozhatunk a házakba behúzódtak állatokkal is. A darazsak a tél folyamán elpusztulnak, csak a megtermékenyített nőtények képesek életben maradni a biztosan fagymentes búvóhelyeken. A legyek és szúnyogok többnyire istállóban, kamrában, ablakok között húzzák meg magukat.

Összegezve elmondható, hogy az áttelelő rovarok is védett búvóhelyet kutatnak fel maguknak a téli időszak átvészélése, hogy amennyire csak lehet, minél inkább védeltséget élvezzenek a dermesztő fagy, a süvítő hideg szél és a hó ellen. Bár ebben az évszakban a természet a „nyugalom álmát alussza” – látjuk -, nem múlik el és nem szűnhet a rovarok élete. A hideg téli napokon a rovarvilág áttelelő képviselői elrejtőznek, s mind türelmesen várják a virágillatú tavasz beköszöntét, hogy újrászülethessenek az ébredő természet által. S mikor az élető Nap első, igazán meleg sugarai a növényzetbe életet lehelnek, újra lehetőség nyílik számukra – hogy mintegy Csipkerózsikaként -, kiszabaduljanak hűvös téli „börtönből”, újra megélve az ébredés csodáját és újra élvezhessék az egyetlen kincsüket, az életüket.

Az élet az egyetlen pótolhatatlan ajándék, amelyet nem kértünk, de mégis megkaptuk. Ismerjük ezt fel! Becsüljük meg, éljük meg mi is hasznosan, nyitott szemmel, alázattal természeti környezetünk iránt, tanulva a minket bölcsőként körülölelő természet megannyi életformájától! Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden kedves Olvasónak áldott karácsonyt, az új esztendőre pedig egészséget, békességet!

Vitéz Gábor Miklós

